

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

Hengellinen Kuukauslehti viettää 130-vuotisjuhlavuottaan vuonna 2018 teemalla "Katsomaan avaralle".

Tähän liittyen lehdessä julkaistaan Kamarikeskustelua-nimistä palstaa, jolla keskustellaan erilaisista uskonnollisista aiheista, etsitään yhteisymmärrystä ja pohditaan yhteyden merkitystä.

Koska lehden merkkimäärä on rajoitettu, keskustelut julkaistaan lehden ilmestyttyä verkkosivuilla pidempinä.

LÄHETYSTYÖ YHDISTÄÄ

Keskustelemassa Herättäjä-Yhdistyksen kansainvälisen työn sihteeri, pastori Leena Väyrynen-Si, ja Medialähetys Sanansaattajien sidosryhmäpäällikkö Marja Soikkeli.

LEENA: Olen itse kasvanut körttiperheessä, mutta kotiseurakunnassa tutustunut myös viidesläiseen uskonkäsitykseen ja tapaan ymmärtää ja toteuttaa esimerkiksi evankeliointia. Rippikoulun jälkeisessä nuorisotyössä oli tärkeää todistaa omasta uskosta sanoin ja teoin — ja erityisesti sanoin. Evankeliointi nähtiin tärkeänä uskonratkaisun tekemiseen kutsumisen näkökulmasta, ainakin jossain määrin.

Toisaalta, kun "oma porukka" oli saatu kasaan, uusien ihmisten mukaan kutsuminen tai ottaminen ei enää tuntunutkaan niin tärkeältä. Tällainen liittyy tietysti paitsi ikäkauteen myös kaikkiin mahdollisiin ryhmiin.

Sitten toisaalta tiedän, miten monissa helluntailaisperäisissä yhteisöissä moni on kokenut erittäin lämpimän vastaanoton ja päässyt nopeasti mukaan yhteisöön ja jatkamaan muiden kutsumista.

Mutta siis kysymykseen lähetystyöhön ja siihen, mitä lähetys on. Herännäisyydessä on perinteisesti kannatettu lähetystyötä, ja Nils Gustaf Malmbergin ja Paavo Ruotsalaisen seuroissa kerätyillä kolehdeilla perustettiin aikoinaan Suomen Lähetysseura, vaikka Kalajoen käräjillä heidät tuomittiin maksamaan sakkoja laittomista kokouksista ja niissä kerätyistä kolehdeista. Oman käsitykseni mukaan herännäisyyden "evankeliointi" on tapahtunut lähinnä teoin, "joukkoon rakastamalla", ja suoraa julistusta tärkeämpänä on nähty palvelu eli diakonia ja kasvatus.

Kun Sanansaattajien tärkein toimintamuoto on alun perin radiolähetys ja nyttemmin koko medialähetys, tarkoittaako se pelkästään julistamista lähetysten muotona? Miten medialähetysjärjestö Sanansaattajat on syntynyt, ja onko sen tärkein tehtävä julistus tai evankeliointi? Onko tavoitteena nimenomaan rohkaista uskonratkaisuun, vai onko muita tavoitteita? Miten medialähetys toteuttaa palvelua?

MARJA: Kiitos, että nostit suomalaisen lähetystyön juuret esille. Lähetystyötä ja sille kolehdin keräämistä pidettiin niin tärkeänä, että oltiin valmiit menemään käräjille. Tällainen sitoutuminen on hyvä esimerkki

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

meille tämän päivän ihmisille, ja siksi olenkin kertonut tätä esimerkkiä puhuessani varojen keräämisestä lähetystyölle. Olen työskennellyt lähetysseurainä seurakunnissa, Suomen Lähetysseuran kotimaantyyössä ja nyt Medialähetys Sanansaattajissa. Ajattelen, että palvelen koko kirkon lähetystyötä, missä sitten toiminkin. Juureni ovat seurakuntanuorissa. Taustani on yleiskirkollinen. Matkan varrella olen työni kautta tehnyt yhteistyötä monien herätysliikkeiden kanssa. Herännäisyys ei myöskään ole vierasta minulle.

Medialähetystyö on monipuolista työtä, joka ylittää rajoja. Tavoittemme on, että yli puolet radio- ja tv-ohjelmistamme olisi evankelioivia tai raamattuohjelmia. Toisessa puolikkaassa on esimerkiksi perheohjelmia, joissa opetetaan ihmissuhdetaitoja ja kristillisiä arvoja. Esim. Kambodžassa Perheradio-ohjelmille on suuri tilaus, koska Pol Potin hirmuhallinto 70-luvulla on raunioittanut yhteiskuntaa ja perheitä monin tavoin. Ohjelmat tuovat monille kuuntelijoille iloa, lohtua ja rauhaa. Juuri valmistuneen kuuntelijatutkimuksen mukaan kuuntelijat tulivat myös tietoisiksi Jumalan rakkaudesta, ja muutoksia tapahtui perhe-elämässä: jäsenten välisissä suhteissa tai lastenkasvatuksessa. Miehet mainitsivat naisia useammin muutoksia käyttäytymisessään, kuten vihan ja päihteiden kontrolloimisessa, tai että he alkoivat opiskella Raamattua. Radio-ohjelmien lisäksi on esim. käynnistynyt diakonisia paikallisia hankkeita. Niistä kuitenkin vastaavat paikalliset seurakunnat tai yhteistyökumppanit.

Sanansaattajat perustettiin vuonna 1973. Perustamiseen johti Slaavilaislähetysosastoa johtaneen Per-Olof Malkin ero Kansanlähetyksestä, ja häntä seurasi joukko muita osaston työntekijöitä. Heillä oli vahva näky tavoittaa rautaesiripun takana eläviä. Kesällä 1973 Sanansaattajien tehtäviksi määriteltiin kristillinen julistus- ja opetustoiminta, kristillisten painotuotteiden, filmien, radio- ja kasettiohjelmien tuottaminen ja levittäminen sekä diakoniatyö. Työ kuitenkin painottui ennen muuta radion välityksellä tehtyyn lähetystyöhön. (Yhdistyksen nimi vuodesta 2004 Radiolähetys Sanansaattajat ja vuodesta 2012 Medialähetys Sanansaattajat, lyhenne Sansa).

Sansan tärkein tehtävä on kertoa Jeesuksesta niin, että toivon viesti tulee vaikeasti tavoitettavien seutujen asukkaiden ulottuville ja rohkeudeksi kohdata elämän haasteita. Julistettu Raamatun Sana synnyttää uskoa. Kuuntelijat ja katsojat eivät aina voi ottaa kastetta tai liittyä seurakunnan jäseneksi. Sydämessä voi silti syntyä usko ja rakkaus Kristukseen. Nykyään pyritään interaktiivisuuteen, joten yhä enemmän saadaan yhteys kuuntelijoihin ja katselijoihin. Sosiaalinen media antaa tähän myös mahdollisuuksia. Paikallisesti pyritään ohjaamaan seurakunnan yhteyteen, jos sellainen on olemassa. Ohjelmasisältöjen kautta voidaan palvella monella tavalla: terveystyöillä, lastenkasvatusohjeilla tai vaikkapa pihapuutarhan hoito-ohjeilla.

LEENA: Olipas mielenkiintoista historiaa!

Löytyi heti yhteistä kiinnostuksen kohdetta, kun kerroit tuosta "idäntyöstä". Herännäisyyden historiahan liittyy myös sinne, erityisesti Inkeriin ja sen luterilaiseen kirkkoon. Tosin nyt viime aikoina on muistutettu, että siinä on myös kyseenalaista ainesta, 1930-luvulla oltiin tekemässä suur-Suomea ja toisen maailmansodan aikaan mentiin SS-miehiksi. Siksi kai Neuvostoliiton romahdettua ja rajojen avauduttua moni kyseli, mitkä körttiläisen idäntyön motiivit oikein ovat, kun lähdettiin Inkeriin ja Siperiaan kirkkoja rakentamaan. Nyt rakentaminen on vähentynyt ja muuttunut lähinnä Virossa tapahtuvaksi Talun ja

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattaajuhlat.fi

Pilistveren leirikeskusten ylläpitotalkoiksi. Inkerin kirkkoon pidetään yhteyttä pyhäkoulu- ja nuorisotyön kautta, Joensuusta muutamia opiskelijoita ovat käyneet kerran kuussa pitämässä nuorteniltoja ja pyhäkouluja Sortavalassa. Lisäksi olemme tukeneet Juhani Isoaaren matkoja Inkeriin, missä hän toimii seurakuntatyöntekijänä.

Lähetystyössä heränneet ovat tukeneet perinteistä kirkollista työtä, pappien ja evankelistojen koulutusta sekä erilaisia vammaisten ja muiden syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten kouluja. Paljon on myös sairaaloita sekä yksinäisten naisten ja orpolasten tukemista. Vaikka Martti Rautanen lähtikin kertomaan Jeesuksesta Lounais-Afrikan heimoille, körttiläiset ovat yleensä tukeneet jo olemassa olevaa kirkkoa ja sen työtä.

Miten Sansa toimii? Onko painopiste jo olemassa olevien kirkkojen työn tukemisessa, vai pyritkö synnyttämään seurakuntia uusille alueille? Miten se mediatyön avulla onnistuu?

MARJA: Olipa mielenkiintoista kuulla, että idäntyöstä löytyy yhteistä kiinnostuksen kohdetta. Sansan työn alkuaikoina maailma näytti kovin erilaiselta, ja esim. radio-ohjelmia lähetettiin rautaesiripun taakse. Ensimmäinen kustantamamme ohjelma oli venäjänkielinen. Alkuajoilta on monia jännittäviä tositarinoita. Radio-ohjelmien lähettämistä häirittiin Neuvostoliitossa samoille taajuuksille viritetyillä asemilla. AM-ohjelmia kuuntelemalla Suomestakin käsin voitiin tunnistaa häirintä ja etsiä vaihtoehtoisia luvallisia taajuuksia, joilla ohjelmat saatiin läpi. Tällä hetkellä tuemme Inkerin kirkon työtä erityisesti Karjalan alueen televisiotyön kautta. Rovastikunnan mediakoordinaattori Oksana Dyba on Sansan kansallinen työntekijä, ja katamme osan Inkerin kirkon Pietarin viestintätoimiston kuluista. Eli olemme tukemassa molemmat järjestöt osaltamme Inkerin kirkon työtä.

Meidän erikoisalaamme on siis mediatyö. Kokonaisuudessaan Sansassa ajattelempa, että meidän tehtävänä on viedä evankeliumi sähköisen median välityksellä sinne, missä sitä ei muuten kuulaisi. Eli kyllä juuri sinne, missä ei vielä välttämättä ole seurakuntiaakaan. Toimimme aina kumppaneiden kanssa, joita ovat luterilaiset kirkot, Luterilainen maailmanliitto (LML) ja yhteistyöjärjestöt. Heidän kanssaan ja paikallisten kristittyjen toimittamana lähetämme eri medioiden välityksellä ohjelmia 36 kielellä Aasiassa, Afrikassa ja Euroopassa.

Ohjelmissa pyritään ohjaamaan kuuntelijoita tai katsojia seurakuntien yhteyteen, jos sellaisia on, tai sitten ohjataan keskustelemaan puhelimitse/somessa tai esim. raamatturyhmiin. Useissa tällaisissa ryhmissä käydään kristinuskon alkeita läpi, vähän niin kuin meillä Alfa-kursseilla. Esim. Intiassa tuotamme yhteistyöjärjestömme TWR-Intian kanssa radio-ohjelmia, joiden toimittajana on luterilainen pappi. Silloin tietysti on luontevaa ohjata ihmisiä luterilaisen kirkon seurakunnan yhteyteen.

Intiassa meillä on myös mediakehitysprojekti yhteistyössä Intian yhdistyneiden luterilaisten kirkkojen (UELCl:n) ja LML:n kanssa, jossa eri seurakuntien kanssa kehitetään mediatyötä niin, että seurakuntien työ voisi median välityksellä tavoittaa myös niitä, jotka eivät ole kirkon jäseniä. Eli painopiste on siellä, missä evankeliumia ei ole vielä kuultu.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

LEENA: Tuo Neuvostoliiton aikainen radiotyö on varmasti ollut jännittävää aikaa. Tuollainen maanalainen ja salainen toisinajattelu ja toiminta herättää minussa aina ihailua. Miten rohkeita ovat olleet ne, jotka ovat uskaltaneet puhua ja vastustaa totalitarismia. Ja monethan tekevät sitä edelleen henkensä kaupalla.

Mikä Sansan radiotyön julistuksessa on keskeistä? Kerroit aiemmin, että teillä on ohjelmia myös arjen elämän ongelmista ja aiheista. Puhutaanko niissä vain "puhtaasti" puutarhanhoidosta, vai kerrotaanko Raamattuun perustuvien neuvon, miten "kristitty viljelee kotipuutarhaansa"?

Itseäni siis sana evankeliointi välillä ärsyttää, koska siihen tuntuu olevan sisäänrakennettuna myös vaatimus — tai vähintään kehotus — jonkinasteiseen uskonratkaisuun. Näin kasvatuskristillisyyttä edustavana se häiritsee. Toki ymmärrän myös sen, että joillekin tällainen selkeä ratkaisu tai valinnan tekeminen on tarpeen, tai se vain tapahtuu ilman, että kukaan siihen varsinaisesti kehottaa.

Onko medialähetyksessä tärkeää julistaa uskoon tulemistä jonkin kaavan mukaan ("jos tämä opetus nyt puhutteli sinua, voit rukoilla kanssani...") vai kerrotaanko vain, missä on lähin (luterilainen) seurakunta, johon voi ottaa yhteyttä?

Joskus joku lähetti näki lähetystyön ensisijaisesti palveluna. Itse ajattelen, että ne voisi yhdistää, on joku julistava palvelu tai palveleva julistus. Rakkauden teot julistavat (Jumalan) rakkaudesta, rakkaudellisesti julistaminen palvelee sielunhoidollisesti. Mutta ne ovat eri asia kuin palvelu tai julistus yksinään.

Miten itse ymmärrät palvelun ja julistuksen välisen suhteen tai painotuksen? Mitä Sinun mielestäsi on evankeliointi?

MARJA: Sanoit tosi hyvin: "Rakkauden teot julistavat Jumalan rakkaudesta ja rakkaudellisesti julistaminen palvelee sielunhoidollisesti." Tämä pätee lähetystyössäkin. Kun olen vierailut yhteistyökumppaneidemme luona, olen tullut kosketetuksi siitä innosta, jolla paikalliset työntekijät ja seurakuntalaiset kertovat Jeesuksesta. Kumppanit siis tuntevat paikallisen kulttuurin ja osaavat välittää sanoman oikein omassa ympäristössään. Ja aina saa ihmetellä sitä moninaisuutta, mikä Kristuksen maailmanlaajassa kirkossa on.

Kumppanimme kysymyksenasettelut julistuksesta, palvelusta ja evankelioinnista eivät aina ole aivan samat kuin meillä. Esim. evankelioivat radio-ohjelmat voivat olla keskusteluohjelmia, joissa käydään läpi kristinuskon sisältöä, ja kuuntelijat saavat lähettää kysymyksiä tai soittaa studioon. Erityisesti kristillinen musiikki on hyvä tutustuttaja kristinuskoon. Muistan yhden kuuntelijan Kambodžassa kertoneen, että juuri musiikin tuoma rauha toi hänet yhä uudelleen kuuntelemaan kristillisiä ohjelmia. Maissa, joissa kristittyjä on pieni vähemmistö, on koskettavaa huomata, kuinka suuri aarre Jeesus kristityille on. Ja kuinka paikalliset kristityt laittavat itsensä likoon kertoessaan monin tavoin Kristuksesta.

Koska ohjelmat tehdään paikallisten työntekijöiden voimin, mukana on myös eri kirkkokuntien työntekijöitä. Osa ohjelmista on enemmän tiedottavia, joten niissä kerrotaan kirkon työstä, ja mistä

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

seurakunnan voi löytää. Aina seurakuntaa ei ole tai se on kaukana. Silloin on melko mahdotonta ohjata seurakuntaan. Ohjelmatyypit eivät myöskään ole aina kategorisia. Eli samassa ohjelmassa voi olla yleisesti opastusta arkielämää varten ja osaksi hengellistä opetusta: joskus nämä ovat eri osissa, mutta joskus arkielämän asioita kerrotaan mm. raamatunkertomusten tai vertausten kautta.

Jotkut ohjelmat ovat selkeitä raamatunopetusohjelmia ja niissä myös kerrotaan, kuinka Jeesuksen puoleen voi kääntyä. Olen tavannut Aasiassa ihmisiä, jotka ovat tulleet kristityiksi nopeastikin, mutta yleensä mediatyössäkin kristinuskoon tutustuminen ja sen omaksuminen vie aikaa.

Vastasinko edes jotenkin kysymykseen? Körttikielellä voisin sanoa, että "Kristuksen sisällinen tunto" on mediatyössämme ja julistuksessamme tärkeää. Henkilökohtaisesti näen lähetystyön hyvin kokonaisvaltaisena asiana, jonka erottamattomia osia ovat julistus ja palvelu. Myös mediatyössä. Evankeliointi on mielestäni termi, joka tarkoittaa evankeliumin kertomista ja kynnyksen madaltamista niin, että uudet ihmiset voivat tutustua Jeesukseen Vapahtajana.

Sansalla on viidesläiset juuret, mutta tänä päivänä palvelemme koko kirkon medialähetysjärjestönä hiippakuntia, seurakuntia ja seurakuntalaisia. Tärkeää mielestäni on olla uskollinen lähetyskäsikylle "Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni..." Sansalle tämä kutsumus on mennä ja tehdä työtä median kautta. Haluamme rohkaista mukaan kaikkia, jotka ovat kiinnostuneita tekemään työtä median kautta.

Nyt voisin vuorostaan kysyä sinulta, mitä ajattelet medialähetystyöstä. Onko tarpeellista tavoittaa heitä, jotka ovat kokonaan kristillisten seurakuntien vaikutuspiirin ulkopuolella, ja jotka eivät edes tunne yhtään kristittyä?

LEENA: Tämä oli hyvinkin valaisevaa, mediatyön monipuolisuus — ja kuulijoiden/katsojien monipuolisuus — tuli hyvin esiin. Tapoja ja ohjelmia pitää olla monenlaisia, sillä vastaanottajat ovat monenlaisia. Varsinkin jos elää kulttuurissa, joka ei ole länsimainen/kristillinen, vie varmasti aikaa, että kristinuskon eri puolet avautuvat. Tuosta henkilökohtaisesta suhteesta Vapahtajaan on kyse myös herännäisyydessä — nykyään sitä vain korostetaan siten, että se on nimenomaan henkilökohtainen, eikä sen olemus tai laatu kuulu kenellekään muulle. "Kristuksen ja syntisen väliin ei saa tulla mitään tai ketään muuta."

Uskon, että medialähetystyö on tarpeellista. Onhan Suomessakin ihmisiä, joiden ainoa kontakti kristinuskoon tai kirkkoon on nimenomaan mediassa. Joko luetaan vain lööppejä, tai sitten uskonelämää hoidetaan radiolähetysten, televisio-ohjelmien ja netin kautta. Suomalaisten side kristillisyyteen hiipuu, raamatunkertomukset eivät olekaan enää tuttuja, Jeesuksen elämä ja opetukset eivät olekaan enää itsestään selviä — ei edes aina muisteta eri kirkkovuoden juhlien merkitystä.

Heränneiden "yhdysside" on tähän asti ollut pitkälti Hengellinen Kuukauslehti, mutta nyt kun paperilehtien suosio on hiipunut, on jouduttu siirtymään yhä enemmän tietoverkkoihin. Herättäjäjuhlat ovat muodostuneet heränneen kansan vuosittaiseksi kokoajaksi, minne myös "lähinnä körtit" uskaltavat tulla juhlakentän tuntumaan veisaamaan tai kuuntelemaan puheita. Joka vuosi Körttiradio saa kiitosta siitä, että

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

PL 21, 62101 LAPUA

Puh. (06) 433 5700

www.h-y.fi

www.herattajajuhlat.fi

sitä kautta voi kuunnella juhlakentän seurapuheet suorana. Seurojen välillä tehtävät haastattelut saavat aikaan tunteen siitä kuin itsekin olisi paikalla mukana ja osallistuisi juhlatorin kohtaamisiin ja juhlaravintolan keskusteluihin tai ilta-aikojen oheisohjelmiin. Uskon, että joskus radioaalloille eksyy sellainenkin, joka ei ole koskaan herännäisyydestä kuullutkaan, ja jokin musiikkivalinta tai keskustelu saa jäämään kanavalle. Vielä ei ole kuitenkaan mahdollista tehdä radiosta ympärivuotista eikä edes koko herättäjäjuhla viikon mittaista, mutta ehkäpä tulevaisuudessa, ken tietää...!

Puolisoni on kotoisin muslimimaasta, jossa tosin on uskonnonvapaus ja lähestulkoon kaikki maailman valtauskonnot edustettuina. Tosin muslimin kääntyminen kristityksi on lailla kiellettyä ja muslimin kanssa avioituvan on "palattava islamiin". Kuitenkin kristilliset kirkot tekevät siellä lähetystyötä ja kutsuvat uusia jäseniä seurakuntiinsa.

Kristinuskon olemukseen kuuluu lähetys, "joukkoon rakastaminen", seurakuntayhteyden kutsuminen, armolahjojen ja palvelutehtävien käyttäminen jokaiselle ominaisella tavalla. Koen, että meidän otettava vakavasti Kirkkojen maailmanlähetysten haaste "Muuttavasta ja muuttuvasta opetuslapseudesta, joka lähtee Pyhästä Hengestä".

Jeesuksen ristinkuolema ja ylösnousemus — sovitus, lunastus ja kuoleman voittaminen — voivat vapauttaa ihmisen peloista, riippuvuuksista, ahdistuksista tai katkeruudesta myös länsimaissa. On lupa tutkia ja opiskella, ajatella ja kyseenalaistaa ilman, että siitä seuraa rangaistus tai ulossulkeminen. Ihmisellä tulee olla mahdollisuus tutustua myös kristinuskoon ja sen opetukseen, aivan niin kuin meillä täällä Euroopassa on oikeus ottaa selvää muista uskonnoista ja elämäntavoista.

Olisi mukava jatkaa tätä keskustelua vielä pitkäänkin, mutta koska lehden aineistopäivä lähestyy, lienee syytä lopettaa tältä erää, ainakin kysymysten esittäminen.

Kiitos, Marja, että otit kutsun vastaan! Tämä oli hyvin opettavainen prosessi. Siunausta työhösi ja elämääsi!

MARJA: Kiitos, oli mukava keskustella kanssasi.